

Ervaringsverhalen en Familie als Bondgenoot

“En jij denkt, dat ik dat zomaar kan”?

Zou je morgenavond eens jouw ervaringen willen vertellen aan een groep van hulpverleners? Ik doceer de theorie over ernstige psychiatrische problemen en wanneer jij jouw eigen ervaringen in de psychiatrie daar naast zet hebben we een interessant “lespakket”! “Gewoon” over wat jij en je vrouw hebben meegemaakt in die lange weg die jullie gegaan zijn met je zoon.

“En jij denkt écht, dat ik dat zomaar kan!?”..”ja, denk ik eigenlijk wel, zo antwoordde een professional aan een verbouwde vader.

Die vader had een imponerend verhaal te vertellen en tegelijkertijd realiseerde hij zich bijzonder goed, dat hij dat niet zó maar kon.

Welke beren bevonden zich dan op de weg?

Waarschijnlijk voelde hij aan, dat je een dergelijk verhaal niet kunt *vertellen*, maar moet voorlezen. Dat het een verhaal moet worden waar de hulpverlening ook iets mee kan!

Misschien was hij bang, dat hij uit zijn slof zou schieten, emotioneel zou worden of de draad kwijt raken. Het eerste doel was immers om de noden van de familie op het netvlies van de hulpverlening te krijgen. Het uiteindelijke doel om samenwerking tot stand te brengen. Dat je als familie een bondgenoot kunt zijn van je zieke familielid is mooi, maar een bondgenootschap met de hulpverlener smeden is nog vaak een droom.

En ook al was Frans Wittenberg († 2009), pionier van het eerste uur, niet meegereisd naar Boston met een groep van professionals, familieleden en cliënten, tóch voelde hij goed aan dat lesgeven van familieleden aan hulpverleners (zoals dat daar in Boston reeds gebeurde) wel begeleid en gestructureerd diende te worden.

Dit prille begin van het ervaringsverhaal binnen FAB staat in schril contrast met de huidige trainingen. Destijds in de jaren 2006 en 2007 nog bij de Fontys Hogeschool in Eindhoven gegeven door professionals, nu in 2013 verzorgen familieleden zelf deze trainingen.

Hier zijn vele cursussen en trainingen aan voorafgegaan. Zo deden we vorig jaar bij GGZ Delfland ervaring op met de pilot - implementatie van het gedachtegoed van FAB- en inmiddels is er een nieuwe FAB West ontstaan, die zelfstandig met de ontwikkelde lesmodules van Henk Fox en Jeu Haenen aan de slag zijn gegaan. Momenteel vertellen tien familieleden hun ervaringsverhalen in de Randstad in de modules 1 en 2 (lesmodule 3 is in ontwikkeling) en nieuwe mensen zijn al in opleiding.

“Terug naar het ervaringsverhaal”

Onlangs verzuchtte een hulpverlener na een lesmodule: “Ik ga morgen anders naar mijn werk”. Ongetwijfeld deden de ervaringsverhalen haar die opmerking maken. Verhalen, die in goed samenspel met de theorie van de Professional gedoceerd worden vormen een eyeopener voor de cursist en zijn tevens een verrijking van het gedachtegoed van FAB. Het zijn niet zomaar “schrijfsels op een achternamiddag aan het papier toevertrouwd”. Er is op iedere alinea gezwoegd en woorden werden zorgvuldig gewogen. Hoe is de toon van het verhaal? Niet te aanvallend, zodat hulpverleners zich persoonlijk aangesproken voelen? Welke schrijfrant spreekt het beste aan? Steeds moet het doel zijn om de hulpverlening duidelijk te maken waar wij als familie tegenaan lopen. En hier geldt: “C’est le ton qui fait la musique”. De toon van: “Ik heb gemist dat en het zou prettiger geweest zijn wanneer..is een geheel andere dan: “En weer bakte de begeleiding er niks van”.

Een verhaal wat te lang duurt slaat dood, van de hak op de tak springen werkt verwarrend en “alles vertellen” werkt niet. In een kwartier moet het verhaal staan en twintig minuten is het maximum.

Mijn ervaringsverhaal.

En hoe staat het nu eigenlijk met mijn eigen verhaal? Ik vertel het inmiddels vele jaren. Klopt het nog wel? Moet het niet eens aangepast worden? Past het nog binnen die ene specifieke module. Moet ik het grondig “opschonen”. *Misschien afscheid nemen van dit verhaal?* In hoeverre voldoe ik aan de doelstelling waarvoor het verhaal gehanteerd wordt.? U merkt het: Ik houd het dicht bij mezelf, zodat ú het niet op kúnt vatten als persoonlijke kritiek”:

Het is uw Verhaal!

Ik hoop met deze vragen ú nog eens naar uw ervaringsverhaal te laten kijken.

Wilma Boevink (clientervaringsdeskundige, sociaal wetenschapper en medewerker van het Trimbosinstituut) schrijft in haar artikel – Het persoonlijke publiek maken-: Het prijsgeven van je eigen ervaringen is niet het hoofddoel, maar middel. Je zet ze in om iets te illustreren, een standpunt duidelijk te maken of een discussie aan te zwengelen.

En dat laatste beogen wij en willen we bereiken: naar aanleiding van ons verhaal die discussie op gang brengen over wat ànders kan, wat beter kan en hoe de professional het initiatief gaat nemen om ons erbij te betrekken en triadisch te werk gaat. Dàt verhaal moeten we vertellen.

Bijeenkomst Ervaringsverhalen

In dat licht bezien willen we vanuit het bestuur van Familie als Bondgenoot u allen vragen om kritisch naar uw verhaal te gaan kijken. (alsof u dat al niet

gedaan zou hebben waarvoor op voorhand onze excuses) Naar de tijdsspanne, inhoud en samenhang en het thema van de lesmodule.

In de afgelopen maanden volgden (nieuwe) familieleden en professionals de training om les te gaan geven bij de Stichting FAB

Misschien bent u eraan toe om met uw verhaal “door te schuiven” naar een andere lesmodule. Zo heb ik onlangs mijn verhaal herschreven, zodat ik nu aan module 3 een bijdrage kan leveren. Ik kan u vertellen dat dit tijd en energie gekost heeft.

In het najaar willen we hier een aparte bijeenkomst aan wijden waar u allen voor wordt uitgenodigd. Tevens een kennismaking met onze nieuwe familieleden en professionals.

Veel succes en met hartelijke groet,
Namens het bestuur,
Jos Pieters
www.familiealsbondgenoot.nl